

Ν. Ἀλιπράντης, «Ἐγγραφο τῆς Ἀντιπάρου (1819) μὲ μία διαφορετικὴ σφραγίδα», *Παριανὰ* 53 (1994), σ. 109-111.

773

1819. Ἐγγραφο του Καπουδάν πασά προς τον ζαμπίτη Νάξου σχετικά με την κληρονομία φράγκου κατοίκου Νάξου. Απαγορεύεται η σφράγιση της περιουσίας από τον πρόξενο της Γαλλίας στη νήσο. Παρέχονται οδηγίες για την εκδίκαση της υποθέσεως από τους προεστώτες σύμφωνα με τους σουλτανικούς ορισμούς και τα τοπικά έθιμα. Κωνσταντινούπολη, Νάξος.

Αικατερίνη Παπαθωμά - Μαστοροπούλου, «Ἀνέκδοτο επίσημο τουρκικὸ ἔγγραφο γιὰ ἀστική ὑπόθεση τῆς Νάξου», *ΕΕΚΜ* 12 (1995), σ. 442-443.

1819, 11 Δεκεμβρίου

«Ἀππουλάχ Πασᾶς Ἐλέω Θεοῦ Βεζύρης καὶ Καπουδάν Πασᾶς
 Ἡμέτερε Ἐμῖν Ἀγᾶ Ζαπίτα τῆς νήσου Νάξου καὶ προεστώτες καὶ ἐπιστάτες χωρίων,
 Πούργου καὶ Κάστρου Νάξου. Ἀνηρέχθη ἡμῖν ὅτι ἐν τῇ ἀναγραφῇ τοῦ Ματέου Καϊάφου καὶ
 Χατζῆ Μανόλη Καϊάφου κατοίκων τῆς νήσου σας, καὶ διὰ μίαν ἀναφορᾶς καὶ μαρτυρικῶν
 ἐπισφραγιστῶν τοῦ κοινῶς σας, ὅτι τοῦ συγγενοῦς αὐτῶν τε καὶ τῆς Ἀνεζίνης καὶ ἐτέρας
 Ἀνεζίνης, τῶν προαποθανουσῶν, Φρατζέσκου Ρικάρ κατοίκου τῆς νήσου σας καὶ ἰαγιά
 τῆς κραταιᾶς βασιλείας, τὰ πράγματα, κτήματα, ἀμπελοὶ, παχιζέδες καὶ ὀσπήτια αὐτῶν
 κείμενα ἐν τῇ νήσῳ σας, ἐπειδὴ ἀνήγοντο κληρονομίᾳ πρὸς αὐτούς, καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς
 κληρονόμους, παιδιὰ τῶν Ἀνεζίνων, ἐζήτησαν νὰ γερῆ ἡ καταγραφὴ τῆς περιουσίας, καὶ
 ἢ μεταξὺ τῶν κληρονόμων διανομὴ, καὶ ὅτι ὁ ἐν τῇ νήσῳ σας βίτζε κόνσολας Γαλλίας
 Φίλιππος δὲ Βιγγουροῦ μετὰ τοῦ υἱοῦ του ἐμποδίσαντες τὴν καταγραφὴν ἐπὶ λόγῳ τοῦ
 ὅτι εἶναι δῆθεν περιουσία Φρατζέζου, ἐσφράγισαν αὐτὴν τῇ ἑαυτῶν σφραγίδι, κατὰ νοῦν
 ἔχοντες νὰ τὴν σφετερίσωσιν, καὶ ὅτι μὲ ὄλον ὁποῦ ἐγνωστοποιήθη πρὸς αὐτούς, ὅτι οἱ
 ἀποθανόντες εἶναι ἰαγιάδες τῆς κραταιᾶς βασιλείας καὶ κάτοικοι ἀνέκαθεν τῆς νήσου σας,
 ὁ διαληφθεὶς βίτζε κόνσολος καὶ ὁ υἱὸς του ἐπιστηριζόμενοι εἰς μίαν παράνομον διαθήκην,
 γενομένην ἀτάκτως εἰς τὸ ὀσπήτιον τοῦ κονσόλου, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ρικάρ ἄφηνε μόνον
 ἀνὰ ἑκατὸν γρόσια εἰς τοὺς συγγενεῖς του, καὶ τὰ λοιπὰ πράγματα καὶ κτήματα εἰς ξένους
 μηδὲν ἔχοντας δικαίωμα, θέλουσιν ἤδη νὰ κατακρατήσωσιν αὐτὰ ἀδίκως καὶ παραλόγως.
 Ἐφ' ᾧ καὶ ἐζήτησαν νὰ ἐκδοθῆ ὑψηλὴ προσταγὴ πρὸς ἀναχέτησιν τῆς ἐκ μέρους τοῦ
 βίτζε κονσόλου καὶ υἱοῦ του γενομένης ἀδικίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν κατὰ τὸν προλαβόντως
 δοθέντα ἱερὸν φετβᾶν δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς χάριν ἐμπορίου καὶ ἄλλης ὑποθέσεως ἐν τῇ
 Ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ κατοικοῦντας καὶ ἐρχομένους ξένους καὶ Φράγκους νὰ ἀγοράζωσιν
 ὑποστατικὰ καὶ κτήματα, καὶ ἂν τυχὸν ἀγοράσωσιν ἀπέναντι τοῦ εἰρημένου Νιζαμίου,
 ἐξεδόθησαν προλαβόντως προσταγαὶ διαλαμβάνουσαι νὰ πωλῶσιν αὐτὰ εἰς τοὺς ἰαγιάδες
 τῆς κραταιᾶς βασιλείας, καὶ νὰ κάθωνται ὡς ἐνοικιάτορες μηδεμίαν ἔχοντες μετοχὴν, διὰ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τοῦτο ἐκδοθέντος ἤδη ὑψηλοῦ φερμανίου διαληπτικοῦ τοῦ νὰ θεωρηθῆ ἢ ὑπόθεσις αὐτὴ ἐπιτοπίως, κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ κατὰ τὰ σουρούτια, καὶ ἐπιτακτικοῦ τοῦ νὰ καταγραφῆ ὅλη ἢ περιουσία καὶ διανεμηθῆ εἰς τοὺς κληρονόμους χωρὶς ἐναντίους τε παραλόγως καὶ ἀδίκως ὁ διαληφθεὶς βίτζε κόνσολος καὶ ὁ υἱός του, διὰ τοῦτο συμφώνως τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὑψηλοῦ ὁρισμοῦ ἐκδόντες καὶ ἡμεῖς τὸ παρὸν ἡγεμονικὸν πουργουρουλδὶ προστάζομεν ἀποφασιστικῶς νὰ ἐμποδισθῶσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνακατόνωνται ἀδίκως καὶ ἄνευ λόγου εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος Φρατζέσκου Ρικὰρ διαγιά τῆς κραταιᾶς βασιλείας, ὁ ρηθεὶς βίτζε κόνσολος καὶ ὁ υἱός του, ἀλλὰ νὰ παραδοθῆ ὅλη ἢ ἀδίκως κατακρατουμένη περιουσία κινήτη τε καὶ ἀκίνητος, ἐπὶ τῷ διανεμηθῆναι κατὰ τὰ τοπικὰ ἔθιμα, μὲ τὸ μαριφέτι τῶν προεστώτων μεταξὺ τῶν διαληφθέντων γνησίων συγγενῶν καὶ κληρονόμων, διαγιάδων τῆς κραταιᾶς βασιλείας, καὶ νὰ ἀνενεχθῆ πάλιν πρὸς ἡμᾶς ἢ ἀποπεράτωσις τῆς ὑποθέσεως ταύτης, γινομένης κατὰ τὴν ἐννοιαν τοῦ βασιλικοῦ ὁρισμοῦ. Ποιήσατε λοιπὸν κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐξ ἀποφάσεως ...».

774

1819. Κωδικοποίηση ἐθίμων τῆς νήσου Μυκόνου. Μύκονος.

Π. Κουσαθανᾶς, *Παραμύθητα. Α'. Κείμενα γιὰ τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν ἱστορία τῆς Μυκόνου*, Ἀθήνα 2002, σ. 17-21.

1819, 1 Μαρτίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Νόμοι τοπικοὶ τῆς νήσου Μυκόνου, μὲ κοινὴν θέλησιν καὶ εὐχαρίστησιν πάντων ἔγμην διὰ σύστασιν καὶ ἡσυχίαν τῆς κοινότητος, οἱ οποῖοι ὡς καινοφρέλιμοι δεῖ φυλάττεσθαι αἰωνίως.

Α' Ὅσοι ἄνθρωποι ἔχουσι κρίσεις καὶ διαφορὰς νὰ εἶναι εἰς χρέος ὅλοι κοινῶς νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ ἐδῶ κριτήριον τὸ κοινόν, ἧτοί εἰς τὴν κοινὴν Καντζιλλαρίαν, καὶ ἐκεῖ παρηρησία ἔμπροσθεν εἰς τοὺς κοινούς ἐπιστάτας καὶ προεστώτας νὰ φανερώνωσι τὰς διαφορὰς τῶν καὶ οἱ κριταὶ νὰ εἶναι εἰς χρέος νὰ θεωρῶσι τὰς αὐτῶν διαφορὰς ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ καθαρᾷ συνειδήσει ἀφιλοπροσώπως, διὰ νὰ λαμβάνει καθεὶς τὸ δίκαιόν του. Μὰ ἐάν τις ἀπὸ τοὺς διαφορομένους ἤθελεν ὑβρίσει ἢ κτυπήσει μὲ χέρι τὸν διαφορομένον του, νὰ παιδεύεται σφοδρὰ ἀπὸ τοὺς κριτὰς πληρώνοντας καὶ διὰ ποινὴν εἰς τὸ κοινὸν γρόσια πενήντα διὰ παράδειγμα κοινόν.

Β' Ὅλοι οἱ ἐδῶ ἐρχόμενοι ξένοι οἱ ἔχοντες σκοπὸν διὰ νὰ καθίσουν μερικὸν καιρὸν, ὁποίας τάξεως καὶ βαθμοῦ εἰσὶ, νὰ εἶναι εἰς χρέος ἀπαραίτητον νὰ ἔρχονται εἰς τὴν Καντζιλλαρίαν διὰ νὰ γίνεται ἀπὸ τὴν Καντζιλλαρίαν ἢ γνωριμία αὐτῶν διὰ τὴν καλὴν τάξιν καὶ ἡσυχίαν τους.

Γ' Ἐὰν καμία γυναίκα, ὃ μὴ γένοιτο, ἤθελεν δώσει δημοσίως τὴν τιμὴν τῆς καὶ φωραθεῖ ὡς τοιαύτη, διὰ παράδειγμα τῶν ἄλλων νὰ ἐξορίζεται μετὰ ἀτιμίας ἀπὸ τὸν τόπον ἕως ἐφ' ὅρου ζωῆς τῆς.

Δ' Οὐδεὶς τῶν ἐντοπίων νέων νὰ μὴν ἠμπορεῖ οὔτε ἡμέραν οὔτε νύκτα νὰ κτυπήσει ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει πόρταν κανενὸς ὀσπιτίου οὔτε νὰ παρακαθίσει, μὰ ἐάν τις καὶ ἤθελε ποιήσει ἓνα ἀπὸ τὰ δύο, νὰ παιδεύεται ἀποφασιστικῶς ἀπὸ τὴν Καντζιλλαρίαν μὲ ξυλιές πληρώνοντας καὶ εἰς τὸ κοινὸν γρόσια πενήντα.